

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Національна комісія з цінних
паперів та фондового ринку
(НКЦПФР)

Про розгляд проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України (ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Змін до Положення про порядок реєстрації змін до правил фондової біржі щодо запровадження в обіг на фондовій біржі деривативів» (далі – проект рішення та проект Положення відповідно), а також документи, що надані до нього листом НКЦПФР від 19.11.2018 № 09/04/8272.

За інформацією, згідно супровідних документів, проектом Положення передбачається внесення змін до порядку реєстрації змін до правил фондової біржі щодо запровадження в обіг на фондовій біржі деривативів з метою захисту прав учасників торгів та забезпечення подальшого здійснення удосконалення функціонування організаторів торгівлі фінансовими інструментами, зокрема, деривативами.

Однак, за результатом проведеної експертизи проекту Положення та аналізу його регуляторного впливу, вважаємо за необхідне акцентувати увагу розробника на наступному.

Згідно вимог статті 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» документом, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики – є Аналіз регуляторного впливу (далі - APB).

В даному випадку, наданий розробником APB до проекту Положення містить недостатньо інформативний опис запропонованого ним регулювання та не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України

від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Відповідно до пункту 13 Методики результати проведення аналізу впливу регуляторного акта, викладаються письмово згідно з додатком 1 цієї Методики.

1. Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона спрямлює вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Проте, при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник обмежився словесним описом проблем.

Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності – оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

2. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Однак, розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей обмежився лише формальним та текстовим описом вигод і витрат держави та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них, характеристика яких пов'язана лише із виконанням або невиконанням вимог чинного законодавства.

Так, проектом Положення передбачається, що для реєстрації змін до правил фондою бірж щодо запровадження в обіг на фондовій біржі деривативів фондова біржа подає до Комісії додаткові документи, зокрема,

- зразкову форму деривативу, затверджені біржовою радою фондової біржі та підписані головою цієї ради;
- порівняльну таблицю старої та нової редакції правил фондової біржі;
- обґрунтування щодо доцільності внесення змін до правил фондової біржі.

Проте, розробником не зазначено та не обґрунтовано в відповідному пункті АРВ складові витрат коштів та часу щодо ознайомлення, підготовки та подання до Комісії даних документів.

Зазначаємо, що факт відсутності економічного аналізу запропонованих альтернатив не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що

потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

3. За даними розробника у сфері дії проекту рішення господарську діяльність здійснює 5 суб'єктів малого підприємництва, що складає 100% суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання. Зважаючи на це, розробник на виконання вимог пункту 8 Методики у розділі VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» повинен був забезпечити проведення М-Тесту у повному обсязі.

Під час проведення М-Тесту у розділі VI АРВ «Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання» розробником не заначені витрати коштів та часу для суб'єктів малого підприємництва на ознайомлення, підготовку та подання до Комісії документів, запропонованих проетом Положення, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання та держави.

Крім того, статтею 7 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» встановлено вимоги щодо затвердження і оприлюднення регуляторними органами планів діяльності з підготовки ними проектів регуляторних актів на наступний календарний рік до 15 грудня поточного року.

Такий план діяльності повинен містити визначення видів і назв проектів, цілей їх прийняття, строків підготовки проектів, найменування органів та підрозділів, відповідальних за розроблення проектів регуляторних актів.

При цьому, згідно частини четвертої статті 7 відповідного Закону, якщо регуляторний орган готує або розглядає проект регуляторного акта, який не внесений до затвердженого цим регуляторним органом плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, цей орган повинен внести відповідні зміни до плану не пізніше десяти робочих днів з дня початку підготовки цього проекту або з дня внесення проекту на розгляд до цього регуляторного органу, але не пізніше дня оприлюднення цього проекту.

Такі зміни до плану діяльності також підлягають обов'язковому оприлюдненню не пізніше як у десятиденний строк після їх затвердження.

Однак, під час попереднього розгляду з'ясовано, що проект рішення не внесений до Плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2018 рік у порядку передбаченому статтею 7 Закону. Зазначене порушує один з ключових принципів державної регуляторної політики - *принцип прозорості та врахування громадської думки* (відкритості для фізичних і юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності).

Загалом, за результатами розгляду проекту рішення та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що відповідний проект розроблено з

порушенням таких принципів державної регуляторної політики як принцип *ефективності*, тобто забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимального можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави та принцип *збалансованості*, тобто забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також *прозорість та врахування громадської думки*, тобто відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності.

Враховуючи вищевикладене, керуючись абзацом сьомим частини другої статті 30 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України повідомляє про невідповідність проекту рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Змін до Положення про порядок реєстрації змін до правил фонової біржі щодо запровадження в обіг на фондовій біржі деривативів» принципам державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності.

Голова Державної регуляторної
служби України

К. М. Ляпіна